

VANJA BULIĆ

KAKO SAM GAJIO
BLIZANCE

■ Laguna ■

Copyright © 1998, Vanja Bulić
Copyright © ovog izdanja 2013, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

KAKO SAM GAJIO
BLIZANCE

Sadržaj

Muškarac u drugom stanju, ili umesto predgovora za jednu porodičnu hroniku	9
Jedna Maša za dva mangaša.	13
Slatka, mala dvoglava aždaja	21
Majstor za rad u duplikatu	31
Oni ćute i rade	39
Tata na popravnom ispitu.	47
Igranka bez prestanka	55
Kada za igranje žmurke	63
Šampanjac u flaši za mleko	71
Korpa za provod	81
Dvojac sa dva kormilara.	91
Slađana kao grogirani bokser	101
Specijalni vagon-kavez	109
Srećan prvi rođendan	117

Noše i crtaći.	125
Glumci na određeno vreme.	133
Savet preko žice	141
Žbun sa prćastim nosom	149
Kašike umesto mačeva.	157
Dve foke u garaži.	165
Gde cveta limun žut	173
O autoru.	181

MUŠKARAC U DRUGOM STANJU, ILI UMETO PREDGOVORA ZA JEDNU PORODIČNU HRONIKU

Prijatelji su me stalno zapitkivali zašto sam se odlučio da napišem knjigu *Kako sam gajio blizance*. Zašto nisam poređao svoje tekstove iz rata, ili tekstove o stvaranju opozicije, ili ispovesti ljudi iz podzemlja, pa tako „napravio“ knjigu? Odgovor je jednostavan: novinarski tekstovi poređani između korica, posle dvadeset ili pedeset godina, mogu biti loša legitimacija za pisca.

Od svega što sam pisao, čitaocima je najduže u sećanju ostao serijal tekstova o tome kako sam zajedno sa suprugom proživio njenu trudnoću iščekujući prvo dete i kako sam kasnije gajio svoje blizance. Tekstove sam objavljivao prvo u *Ježu*, a potom u *Praktičnoj ženi*. Pisao sam ozbiljno, uz male dodatke o porodici koja je nakon prvog deteta dobila blizance. Ljudi su se smejali, jer su u tim tekstovima prepoznavali sebe i svoje doživljaje iz vremena kada su bdeli nad decom. Shvatio sam da će ti tekstovi nadživeti sve ostalo što sam pisao.

Postoji još jedan razlog koji me je opredelio da priče o mojim blizancima pretočim u knjigu. O odrastanju dece, o dečjem svetu u najranijem uzrastu, pisale su uglavnom žene. Malo je javno iznetih iskustava očeva. Osnovni razlog je u činjenici da muškarac na ovim prostorima malo priča o svom učešću u podeli kućnih poslova. To je gotovo tabu tema, posebno među javnim ličnostima, kao da će svojom pričom o „ženskim poslovima“ ubrljati sliku koja je o njima stvorena.

O deci u tom uzrastu, kad je reč o muškarcima, pišu pesnici. Ali to je jedan sasvim drugačiji ugao, kada proživljeno nadgrađuje mašta. U stihovima je teško otkriti događaj jer je poruka prave poezije univerzalna. U dečjoj poeziji, posebno onoj koja nastaje danas, gotovo sve je svedeno na dobro upakovan geg, jer je to način da se najpre dođe do malog čitaoca, a to je i odraz vremena u kome se brzo reaguje, pa i – brzo čita.

U svetu su poznate edicije u kojima o deci i njihovom odrastanju pišu majke. I kod nas je poznata edicija *Dobra mama*. Žene o odrastanju dece pišu racionalno i, moram priznati, nikad se nisam nasmejao čitajući njihove tekstove i knjige. One pišu o nečemu što je sasvim normalno i što proističe iz prirode njihovog bića. Zato je za njih trudnoća, kao i period života koji potom sledi – normalno stanje. Drugim rečima, ženina trudnoća i ono što zatim sledi za normalnog muškarca je – drugo stanje. Tako sam shvatio da sam, iščekujući dete i živeći sa trudnom suprugom, ja bio u drugom stanju.

Iz jednog takvog odnosa prema životu nastale su priče o mojim klicima. U njima ima čuđenja,

naivnosti, malih podvala, nekad malicioznosti zbog nedovoljnog poznavanja ženske prirode, ali u njima je najviše – istine. Siguran sam da upravo tako odrastanje svoje dece proživljavaju i preživljavaju svi oni koji su porodicu ozbiljno shvatili, i koji čuvaju suprugu da bi duže trajala. Ovu rečenicu sam svesno napisao jer su roditelji u periodu kada im deca intenzivno rastu – potrošni materijal, pa ako dobro podele uloge, zaista će duže trajati.

Muškarčevo drugo stanje kreće od trenutka kada mu supruga procvrkuće: „Dragi, imaćemo bebu.“ Ona, naravno, raste kao kvasac, menja oblik, ali dušu menja njen saputnik. Govorim o svom slučaju jer želim da izbegnem situaciju u kojoj će neki moj sapatnik već na ovom mestu zavrležiti knjigu kroz prozor. Pošto sam pisao dnevnik prateći događaje kroz devet meseci trudnoće svoje supruge, shvatio sam naknadno, kada sam mogao racionalno o svemu da razmišljam, da sam ja bio u drugom stanju. To su, naravno, najpre primetili moji prijatelji, koji su me zatrpavali veselim doskočicama na račun izgleda i seksualne apstinencije. Tovarili su meni na dušu sve ono što su sami preživljavali i čega nisu bili svesni u trenutku kada im se događalo.

Zato sam i odlučio da napišem ovu knjigu i malo razobličim mušku nadmenost, a i dokažem da nismo baš onakvi kakvima sebe želimo da predstavimo. Muškarci su, ipak, najčešće upravo onakvi kako sam sebe opisao: trapavi u kući, stalno začuđeni pred fenomenima prirode koji su njihovim suprugama sasvim normalni, spremni da pomognu, ali je njihova najveća pomoć u tome da ne smetaju, ako to mogu da

izvedu, pospani i iznureni novonastalom situacijom kada porodica raste i priprema naslednike, neke nove trapave, pospane i večno začuđene muškarce.

Postoji još jedan razlog zbog kojeg sam se odlučio da napišem baš ovakvu knjigu o blizancima. O blizancima postoji dosta zabluda, a pre svega ih stvara literatura. Svašta sam čitao o blizancima i bio sam uplašen kada sam od supruge, nakon provere na ultrazvuku, saznao da ću i ja imati blizance. Očekivao sam dvoglavu aždaju koja ima samo jedan zadatak – da proguta roditelje. To je mistifikovanje koje nastaje kao posledica straha od obaveza koje su udvostručene. Zbog toga je u porodici neophodan jedan muškarac u drugom stanju. Kao što je bio ovaj čije ćete priče čitati u knjizi koja je pred vama.

V. B.

JEDNA MAŠA ZA DVA MANGAŠA

Kad mi je Slađana tiho rekla: „Imaćemo bebu“ – slegao sam ramenima, poljubio je, zagrlio i zagledao se proročanski u daljinu.

Sve sam to već preživeo. I njenu rečenicu, i trudnoću, i čekanje ispod prozora bolnice. Dušan je imao devet godina i podsećao me na istovetnu situaciju, kada je rečenicu: „Imaćemo bebu“ propratila i sa malo suza, a učinilo mi se i sa dosta dramskog patosa.

Sada sam bio stari roditeljski vuk, kojeg ništa ne može iznenaditi.

– Biće devojčica – rekao sam i već video maleno čupavo žensko stvorenje sa kikicama.

Dušan nas je pogledao i verovatno sa svojih devet godina zaključio da smo pošandrcali. Matorci, a jure devojčicu pored njega živog!

– Zvaće se Maša – rekao je Dušan kratko i demonstrativno napustio prostoriju.

– Počinje ljubomora – zaključila je supruga. – Biće trke po kući. Vući će je za kike i poludećemo od galame.

– Samo ti rodi devojčicu – rekao sam filozofski i pokrio se novinama po glavi.

Sanjao sam devojčicu koja je ličila na Pipi Dugu Čarapu. Ježio sam se, vikao u snu, krkljao, davio se i shvatio da će jednog dana moju čupavicu juriti raspusni momci iz komšiluka i pokušavati da joj rade sve što sam ja pokušavao da radim nečijim ćerkama. Probudio sam se obliven znojem. Novine su bile otvorene na srednjim stranama odakle je jedna raspusna lepotica buljila u mene svim otvorima.

– Zar one mogu da budu takve? – pitao sam suprugu prilično glupavo.

– Samo u muškim pričama – rekla je tiho. Smirio sam se, obrisao znoj i pokušao da isteram iz misli Pipi Dugu Čarapu koja prerasta u najlepšu devojku u kraju što mami uzdahe i izluđuje momke.

Sladana me je gledala kao tek rođeno dete koje ništa ne razume i koje se priprema za svoj prvi plač. Sedela je u fotelji i držala ruke na stomaku.

Dušan se od čednog dečaka pretvarao u malog zločestog mišića koji je nanjušio da će neko ukrasti njegov sir. Postao je svestan da dolazi novi stanar koji će mu garantovano pokvariti planove o udobnom životu u sobi sa jednim krevetom.

Čim bih zadremao sa novinama na grudima, on bi mi prilazio i prijateljski udarao dlanom po novinama. Skakao sam izbezumljen zbog snova o lepotici koja izrasta iz Pipi Duge Čarape i preplašen pitao šta hoće.

Stajao je ispred mene sa papirom i olovkom u ruci. Pokušavao je da mi objasni novi raspored u njegovoj ionako malenoj sobi. Crtao je razne varijante i gotovo uvek je novi krevetac završavao na plafonu, negde pored lusteru.

– To je protiv zakona prirode – rekao sam bunovno.

– U mojoj sobi vladaju moji zakoni – rekao je kratko i otišao.

Potom je ponovo uleteo u sobu sa novim crtežom: krevetac je sada bio na zidu i mahinalno sam krenuo da spasavam dete koje će garantovano ispasti iz kreveta.

– Je l' sada bolje? – pitao je izazivački.

– Nije!

– Onda ću promeniti zid.

Zatim je uzeo gumicu, izbrisao krevetac sa levog zida i nacrtao ga na desnom zidu. U njegovoj malenoj glavi sazrevala je svest o podstanaru koji će mu ispreaturati sve po sobi i postati gospodar njegovog carstva.

Šta mogu: bolji standard nisam uspeo da obezbedim. To je bilo mnogo teže nego pomoći u pravljenju novog člana porodice, kada sam išao linijom manjeg otpora koja mi je garantovala i dobar posao i zadovoljstvo.

A sa povećanjem broja dana provedenih u drugom stanju, povećavala se i moja supruga.

– Komšinice Slađana, vi kao da ćete roditi slona!
– bio je nežan komšija od preko puta, koji se inače isticao svojom suptilnošću.

Ušla je u sobu i neutešno plakala. Nisam smeo da priđem jer bi zahtevala oštar obračun sa „onim grubijanom“.

Ubrzo me je naterala da kupim novu vagu i ubedim prodavca kako prethodna uvek pokazuje pogrešnu kilažu.

– Šta je rekao prodavac? – pitala je kada sam se vratio.

– Pita da li vaga pokazuje više ili manje kilograma?

Vratila me da ponovo reklamiram vagu.

– Sada prodavac pita koliko ti, u stvari, imaš kilograma? – rekoh neoprezno.

Zažmurila je i stisla usne. Shvatio sam kako je najbolje da napustim sobu. Ćutala je.

– Sutra idem na ultrazvuk – prekinula je tišinu.

– Mnogo oni znaju! Moja strina pogađa odoka.

– Tako mi je pre devet godina rekla da ću dobiti blizance, a rodila sam Duleta.

– Imala je loš dan... Ali da znaš: strina nikad ne greši.

Sutradan je ustala rano. Tuširala se. Pevala kao ja kada se brijem pred polazak na posao. Obukla je najlepšu trudničku haljinu zbog koje sam morao da idem čak u Trst.

Odgegala je ka dispanzeru.

Ja sam rano izašao s posla. Bio je lep dan i tuma-rao sam sa dva drugara. Potpuno sam zaboravio da će Slađana otići na ultrazvuk i da bi trebalo da u kancelariji sačekam novost. Ko čeka novosti u kancelariji po

ovakvom danu?! Još je mirisalo leto. Štiklice su upadale u asfalt, devojčice su šetale nožice po Knez Mihailovoj, farmerke su besno pucale baš gde treba, a ja sam već dva puta odalamio u banderu, jer mi je glava radila kao radar.

– Vidi se da ti je žena u drugom stanju – prokomentarisao je drugar i zavalio me po leđima tako da mi je promakla jedna plavuša koja je nekažnjeno ušla u butik preko puta nas.

– Šteta – rekoh razočarano, kao da je taj udarac među plečke pokvario već dogovoreni posao.

Prema nama ide žena koja se smeje. Kao da je videla riznicu punu blaga, pa joj lice plamti od odsjaja zlata i bisera. Prepoznajem supruginu koleginicu Dunju.

– Jesi li čuo novost? – pita oduševljeno.

Prebiram po glavi. Šta bi mogla da bude novost u jednom ovako divnom danu? Možda se njoj dogodilo nešto lepo, pa proverava da li je aber već stigao u čaršiju?

Onda mi pade na pamet da je novost sigurno vezana sa ultrazvukom!

– Nisam čuo, ali znam da će biti devojčica – rekoh samouvereno, srećan što sam se izvukao u poslednji čas.

Ona se i dalje smejala, ali nekako – nežno. Ženski. Materinski.

– Nije devojčica – reče blago.

– Dobro, dečak je – rekoh pomalo razočaran jer se u trenutku srušio moj san o kikicama i minićima koje ću kupovati u inostranstvu.

– Nije ni dečak – reče gotovo šapatom.

– Bože, šta ova priča?! – procedih kroz zube i osetih kako me drugari hvataju ispod pazuha.

Stegli su me kao kleštima jer su primetili da sam promenio boju lica.

Suprugina koleginica Dunja ispružila je dva prsta, kao đak kada traži dozvolu da nešto kaže.

– Reci najzad! – izlete mi nekontrolisan polušapat.

– Pa, kažem ti. Dobićeš blizance!

Noge su mi klecnule u kolenima, a nebo se stropoštalo na moju glavu. Kuće su počele da plešu, drveće mi se unosilo u lice. Drugari me pustiše i ja se nađoh u sedećem položaju na ivičnjaku trotoara. Kao klošar koji moli Boga da ga za trenutak izvuče iz stvarnosti.

Kroz glavu su mi protrčavale sve varijante promene nameštaja u malenoj dečjoj sobi. Shvatio sam Duletove dileme. Bio je potpuno u pravu: bar jedan krevetac će morati na zid! Sanjao sam otvorenih očiju, nasred ulice, i video dva mala stvorenja kako vise na lusteru, lju-ljaju se kao Tarzani i urliču imitirajući kralja džungle.

– Strina, šta mi uradi naknadno! – procedih, a drugari pomisliše da je to normalna faza u kojoj bolesnik počinje da bunca.

Dunja je odmicala niz ulicu, ponosna kao da ona nosi blizance. Drugari su me ljubili, tapšali po ramenima, čestitali po stoti put. Zatim su me ubacili u prvu kafanu i, u moje ime, častili prisutne.

– Čovek će dobiti blizance – rekli su.

Najzadovoljniji su bili stalni gosti za šankom kojima je već ponestalo love za „još po jednu s nogu“. I oni su prišli da čestitaju, balavili su me i gotovo opili zadahom usisanih maligana.

Osećao sam se kao grogirani bokser.